

MŪSU LIETUVA

NOSSA LITUANIA
Caixa Postal 4421
01000 São Paulo - SP

Diretor Responsável
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator
JONAS KIDYKAS
Administração
JONAS BRUŽIKAS

Metinė prenumerata 25 kr..
Atskiras numeris 50 cts

NR 26(1248) XXIV.1972.VI.29. RUA JUATINDIBA 20;03124 SÃO PAULO, ESP. TELEFONE 273 - 03 - 38

AR SUSIDEGINO IR TREČIAS?

Kairėje Lietuvos vyskupas Vincentas Sladkevičius; viduryje bedievis bolševikas komisaras religiniams reikalams Justas Rugienius; dešinėje vysk. Julijonas Steponavičius. Abiem vyskupam uždrausta atlikinėti savo dvasines pareigas. Rugienius yra vyriausias Lietuvos Kat. Bažnyčios tvarkdarys. Be jo sutikimo negalima nei klierikų priimti, nei į kunigus šventinti, nei vyskupo konsekruoti.

M.L. redakcijai pranešė, kad birželio 16 dienos DIARIO POPULAR turėjęs žinutę, jog Kaune susideginęs trečiasis jaunuolis ROMAS KANIAVA, birželio pradžioje, irgi protestuotamas prieš religijos varžymą.

Bet kadangi dar neatėjo tos žinios patvirtinimas iš lietuviškų šaltinių, dar dar ne visai aišku, ar tai yra tiesa.
&&&

APAČIOJE REGIMI DE ŠIMTIS KLIERIKŲ, kuriems Rugienius leido įstoti kunigų seminarijon. Visi turi būt atsitarnavę rusu kariuomenėje ir yra išėję bolševikų gimnazijas ar kitas mokyklas.

Š. AMERIKOS RYTINĖJE IR VIDURINĖJE DALYJE DIDELI POKYVYNIAI.

Tokių jau daug metų nebuvo buvę. Tūkstančiai žmonių neteko namų, šimtai žuvusių, bilijoniniai ūkiniai nuostoliai. Ypač nukentejo Pensilvanijos ir Chio valstybių žmonės.

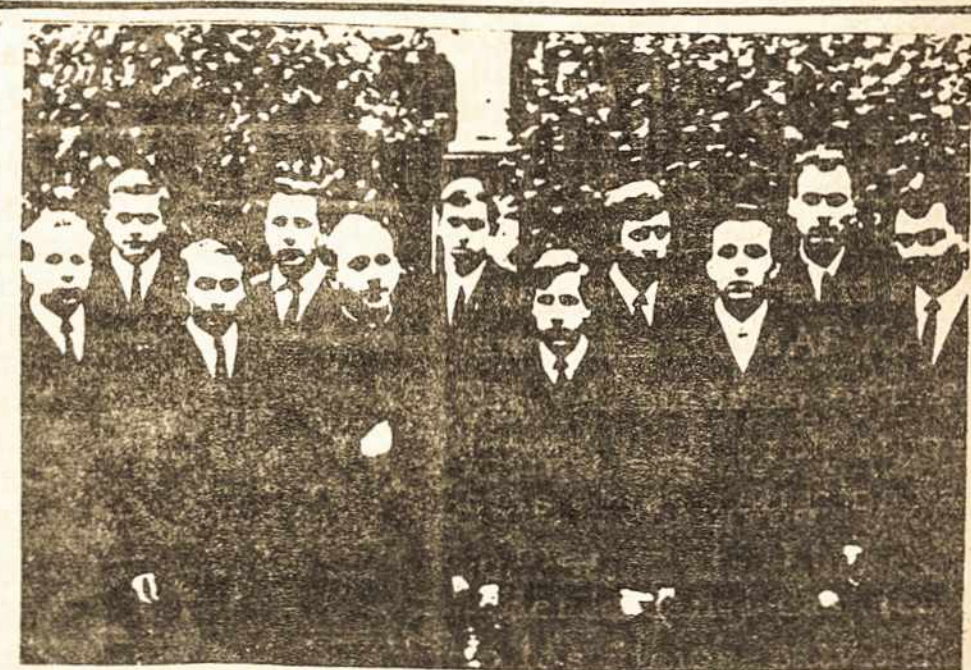
IZRAELIS. Tel-Aviv. Prasidėjo japono Okamoto teismas. Jis su kitais dviem draugais bombomis ir kulkosvaidžiu nužudė 28 žmones erodromo stotyje LOD, prieš keleto savaicių.

VIETNAMAS. Amerikiečiai subombardavo Š. Vienamo didelį plieno fabriką. Po Podgornio ir Kissingerio apsilankymų Hanojuje ir Pekine, Vietnamo komunistai pradėjo stipriau kalbėti, jog esą reikalinga ir galima baigti karą derybomis,

SOV. RUSIJA. Raudonajame rojuje taip labai išsigalėjo girtuokliavimas, kad valdžia ėmėsi griežčiausių priemonių jam sulaukyti. Pagal naują įstatymą bus leidžiama gaminti tik silpna "vodka", ne stipresnė kaip 30 laipsnių. Ją paravinėti irgi galima bus tik nustatytomis valandomis. Didesnė kontrolė jaunimo griežtos baudmės nusižengiantiems, ir namie degtinę varantiems.

PRANCŪZIJA rengias išsproginti atominę bombą Ramiajam Vandenyne. Kilo didžiausi protestai visame pasaulyje, nes tos bombos užteršia orą ir gali būt labai pavojingos žmonių ir vių sveikatai ir net augalams. Bet prancusų valdžia nenori nusileisti.

Seminarijose stotų šimtai daugiau jaunuolių, bet komunistai neleidžia. Ir tie vyrukai žino, kad eidami į seminariją, į kunigus, užsitraukia komunistų neapykanta, kad bus persekiojami. Drausoliai

ATEIKIT Į KONCERTĄ ŠI ŠEŠTADIENI! Daugiau 5 ir 10 puslapiuos

Sovietinis kumštis Lietuvos šventovėse

Dokumentinės žinios apie dviveidę sovietinės valdžios laikyseną Lietuvoje ir užsienio kraštuose

Neseniai pasiekė mūsų Lietuvos gražiai iliustruotą knygėlę "Religion in Lithuania", kurioje viskas taip nušviesta, kad religinė būklė atrodo bene geriausia visame pasaulyje. Dėlto paskaitės ją kanadietis ar amerikietis ir sako "too good to be true". Nėra abejonės, kad tai sovietinės propagandos triukšas, kurį kiekvienas lengvai pastebi.

Šiais dienomis gavome dokumentinį pranešimą, kuris radikaliai skiriasi nuo minėtos knygėlės. Jame atskleisti faktai rodo tikrovę, kurią nuolat dengia ne tik sovietinės propagandos skraistė, bet ir jai pajungti Katalikų Bendrijos pareigūnai. Nėra abejonės, kad šie pastarieji gerai žino faktus, tačiau užimamoji vieta neleidžia kalbėti atvirai, nes jų užnugarėje stovi maskvinis komisaras. Dėlto gautosios žinios iš nesovietinių šaltinių yra juo reikšmingesnės.

Seminarija

Kaune veikia vienintelė kunigų seminarija visoje Lietuvoje su pora desėtkų klierikų. Kandidatų priėmimas labai suvaržytas. Reikalaujama, kad kandidatas būtų baigęs vidurinę mokyklą, atlikęs karinę tarnybą, turįs palankias rekomendacijas ne tik iš savo klebonų, bet ir partinių įstaigų. Labai daugelma religinių reikalų tarybos įgaliotinis J. Rugienis. Jo atmesdami kandidatai nebegali būti primami seminarijon. Taip pat negali patekti seminarijon tie, kurių tėvai turi augštesnes valdines tarnybas arba kurių giminės išvykę prieš karą užsienin. Ypač kliudoma geriem kandidatam. Jie labiausiai terorizuojami valdžios organų, kad neitų seminarijon. Valdžios nustatyta, kad kandidatai seminarijon turi paduoti prašymus iki birželio 25 d., dar nepasibaigus abiturientų egzaminams. Prašymai į kitas augštasias mokyklas priimami iki rugpjūčio 1 d.

Tokia būkle yra labai susirūpinę kunigai, kurie nedrebą dėl savo užimamų vietų. Jie nekarta yra kreipęsi į vyskupus ir valdytojus, į sovietinę valdžią, prašydami pagerinti kunigų seminarijos darbo sąlygas, padidinti klierikų skaičių, atspausdinti paskaitų santraukas, nes nėra jokių vadovėlių. Vilkaviškio vyskupijos 59 kunigai 1970 m. rugsėjo mėnesį įteikė Lietuvos vyskupijų ordinarų kolegijos pirm. vysk. J. Labukui platų raštą, kuriam vėliau pritarė ir Vilniaus arkivyskupijos kunigai 1970 m. spalio mėnesį. Tame rašte atkreipiamas vyskupų ir valdytojų dėmesys į sunkią seminarijos būklę, prašoma susirūpinti pašaukimais ir sušenkusia seminarijos dvasia:

Labai apgailėstaujame, kad šumėnė seminarijos dvasia, nes į seminariją pateko kaip kurie netinkami dėstytojai, bendrabučio vedėjai ir net ektoriai... Mokslo ir dvasios vyrai, slyp prof. dr. kun. St. Gruodis, prof. kun J. Grigaitis, valdžios reika-

lavimu buvo pašalinti. Lietuvoje yra tinkamų kandidatų vadovauti ir dėstyti seminarijoje, kad ir neturinčių mokslo laipsnių, bet išsilavinusių ir turinčių autoritetą.

Asketinės literatūros seminarijos bibliotekoje nėra, o Šv. Rašte — tik vienas egzempliorius, nes valdžios atstovai biblioteką net keletą kartų "valė".

Informacija užsieni

Okup. Lietuvoje yra žinomi priverstiniai vyskupų, valdytojų ir kitų kunigų pareiškimai užsienio spaudai. Toliau nuo sovietinės valdžios įstaigų stovintieji asmenys savo rašte pabrėžia, kad tie pareiškimai nesiderina su tikrove. Esą juose matyti prievarta, baimės ir pataikavimo dvasia. Esą vysk. J. Pletkus 1970. IV. 29 pareiškė per radiją užsienio lietuviams: "Tarybų Lietuvos vyriausybė nekliudo vyskupijų vadovų religinės veiklos tiek vyskupijos ribose, tiek bendrai visoje respublikoje". Religinių reikalų tarybos įgaliotinis J. Rugienis 1970. IV. 14 pareiškė komunistinei Čikagos "Vilniai":

Tarpdiecezcinė kunigų seminarija veikia Kaune. Jos vadovybę ir dėstytojus skiria Lietuvos ordinarai. Kandidatas į šią mokyklą turi gauti parapijos klebono rekomendaciją. Seminarijos vadovybė sprendžia, ar jaunuolį priimti į seminariją, atsižvelgdama į šį rekomendacinį raštą, kandidato pristatytą brandos atestatą, jaunuolio asmenybę. Numatytus priimti kandidatus seminarijos rektorius dr. V. Butkus derina su seminarijos globėju J. E. vysk. J. Labuku. Kunigų seminarijos, kaip ir visų kitų katalikiškų universitetų, programą nustato studijų kongregacija Romoje.

Vilkaviškio ir Vilniaus vyskupijų kunigai savo raštuose vyskupams bei valdytojams pareiškė, kad taip turėtų būti, bet taip nėra. Jie kreipėsi: "Gerbiami Ganytojai, padarykite visa, kad J. E. vysk. Pletkaus ir RRT įgaliotinio žodžiai nuo šių metų pavirstų gyvenimo tikrove, įvykdant Vatikano II susirinkimo nutarimus, o kitų žmonių neklaidentų."

Minimieji kunigai taipgi pasisako prieš solidarumo ardymą propagandiniiais raštais, skelbiamais užsienio komunistų spaudoje. Dokumentiniame rašte sakoma: "Ar vienybės pagrindu gali būti dvasia anoniminių laiškų, po kuriais pasirašo kažkiek "suvalkiečiai" ir "panevežiečiai", save vadindami kunigais?" (1970. I. 22 paskelbtas atviras laiškas vysk. A. Deksnui, pasirašytas Suvalkiečio; 1970. III. 16 paskelbtas Panevežiečio raštas Lietuvos vyskupam ir kūrįjom).

Kokie kunigai baudžiami?

Iš turimos dokumentinės medžiagos matyti, kad dabartinėje Lietuvoje baudžiami tie kunigai, kurie labiau klauso Dievo nei žmonių. Cituojamas Telšių kūrįjos kanclerio mons. dr. Barausko pareiškimas komunistinei "Vilniai" Čikagoje 1959. VI.

11: "Religijai reikštis yra sudarytos sąlygos — užtikrinta kulto laisvė". Tuoj pat priduriama, kad tai nesiderina su faktuais. Minimi nubausti kunigai už vaikų rengimą pirmajai Komunijai — kun. A. Šeškevičius (kalėjimu), Kučiūnų klebonas kun. J. Kriščiūnas, Kabelių klebonas kun. J. Laurusevičius - Lauriūnas (piniginėmis baudomis). Kunigai, pasirašę raštus ministerių tarybai, buvo perkelti į mažas ir nušalias parapijas. Užsitraukusieji valdžios nemalonę kunigai esą diskriminuojami, niekieno neginami, tremiami į kitas vietas. Tokių tarpe yra Panevėžio kapitulos kan. Br. Antanaitis, buvęs vysk. K. Paltaroko ir vysk. J. Steponavičiaus kancleriu. Tremtyje tebėra laikomi vyskupai — J. Steponavičius ir V. Sladkevičius. Taigi, pareiškimai apie religijos laisvę esą skirti užsieniui klaidinti.

Primenamas ir "Liturginio maldyno" išleidimas 1963 m. Lietuvoje gautas tik labai mažas jo egzempliorių skaičius. J. Rugienio nurodymu, žymiai daugiau egzempliorių pasiūsta užsienio lietuviams, kurie ir be to gali atsispausdinti ką tik nori. Be to, minėtas maldynas J. Rugienio buvo labai išcenzūruotas.

Raštai valdžiai

Lietuvos kunigai, matydami sunkėjančią religijos būklę, yra parašę net keletą raštų valdžios viršūnėms, o nuorašus pasiuntę kūrįjoms. 1968. XII. 31 Lietuvos ordinarams įteiktas raštas dėl nenormalios kunigų seminarijos būklės. Pasirašė 63 Vilkaviškio vyskupijos kunigai. 1970. II. 7 rašte keliamas seminarijos rektorius klausimas. 1968 m. vasarą pasiūstas raštas Sov. Sąjungos min. tarybai, pasirašytas 2 Telšių vyskupijos kunigų. 1969. I. 8 Vilkaviškio vyskupijos kunigai įteikė raštą Sov. Sąjungos min. tarybai. 1969. VIII. panašų raštą pasiuntė 24 Vilniaus vyskupijos kunigai. 1969. XI. 20 specialų raštą įteikė Sov. Sąjungos kompartijos centro komitetui 4 Panevėžio vyskupijos atstovai. 1969. XI. 20 į Sov. Sąjungos min. tarybą kreipėsi 56 Telšių vyskupijos kunigai. Į visus raštus gautas vienintelis atsakymas — spaudimas per kūrįjas ir bausmės. Vyskupijų kūrįjos buvo priverstos tramdyti veiklesnius kunigus.

Susidarė nuomonė, kad kūrįjos tapo sovietinės valdžios įrankiais, nors visiem žinoma, kad jos nepajėgia atlaikyti sovietinės jėgos spaudimo. Tokioje būklėje atsidūrė ir vyskupai bei valdytojai. Iš vienos pusės jie turi vykdyti sovietinės valdžios reikalavimus, iš kitos — paisyti religijos gerovės ir tikinčiųjų lūkesčių. Nekarta jiems tenka paisyti daugiau sovietinių reikalavimų nei tikinčiųjų. Dėlto jų autoritetas yra patekęs į sunkų bandymo kelią. Tikintieji laukia tvirtesnės jų laikysenos, glaudesnio bendravimo su kunigais ir tikinčiaisiais. Ms.

BAISIOJO BIRŽELIO BALANSAS

TREMIMAI

35 vagonai, juose 1226 žmonės. Birž. 15: Altajun: 75 vagonai 2625 žmonės. Birž. 17: į Kolundą, Altajun 70 vagonų 2453 žmonės. Birž. 18 d. į Bijsk, Altajun 71 vagonas su 2487 žmonėmis. Birž. 19 vėl į Bijsk, Altajun 55 vagonai su 1925 žmonėmis. Birž. 19 vėl Bijsk, 59 vagonai su 2067 žmonėmis. Birž. 17 į Barnaul, Altajun 5 vagonai, 170 žmonių. Birž. 15 į L. Čeinovo, Altaj. 86 vagonai, 3012 žm. Birž. 20 į Novosibirską, Sibirą 73 vagonai, 2554 žm. Birž. 21 į Novosibirską 43 vagonai su 1505 žmonėmis. Birž. 21 d. Medv. Gora, Karelijoje 24 vagonai, 841 žm. Birž. 21 d. vėl ten pat: 25 vagonai ir 876 žmonės. Birž. 16 Starobelskan, Ukrainon 61 vagonai, 2135 žm. Birž. 19 d. ten pat 59 vagonai, 2066 žmonės. Vėl birž. 21 d. 29 vagonai su 1017 žmonių. Birž. 21 į Karkat-Orenburg, Kazakstane 13 vagonai, 451 žm. Birž. 16 į Babinyną 5 vagonai, 173 žm. Birž. 16 į Minską, Gudijon 12 vagonai, 422 žmonės.

Liet. Raud. Kryžiaus sąrašai.

&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&&

TREMTINIŲ NUOTRUPOS

- Bizokas, Vincas 73 m. ūkininkas, mirė badu.
- Biveinis Vytautas 6 mėnesių, nutroško vagonė.
- Biveinytė Birutė 11 metų mirė badu.
- Čicelis Jonas, 20 metų, vežamas Sibirą bėgo, sargybiniai nušovė.
- Jesinskienė Teklė, 50 m. mirė badu.
- Kvederaitės, dvi seserys, 5 ir 6 metų, mirė badu.
- Matukienė Emilija, 69 m. šeimininkė, mirė badu.
- Naglius Aleksandras, 55 metų gydytojas mirė darbo stovykloje.
- Navickas Edvardas 25 m. ūkininkas, nukankintas ypatingos drausmės stovykloje.
- Franckūnaite Laimutė, 5 metų, mirė badu.
- Salūga Kazys 18 m. moksleivis, vežamas Sibirą, bėgo, peršautu pilvu mirė.

Kūrybingumą žudo

PAVYDAS IR NEAPYKANTA

Pavydas yra amžinas. Senojo testamento duomenimis jau pirmojo žmogaus sūnus Kainas užmušė savo brolių Abelį. Tai padaręs jis pavydo vedamas. Ilgainiui žmonija keitėsi, kultūrėjor. Daug laukinių papročių šių dienų žmogus yra atsisakęs, tačiau pavydo, neapykantos ir net keršto jausmai tebėra išlikę. Labai dažnai juos riboja šviesus žmogaus protas, tačiau gal dar dažniau netvarkomi blogi reiškiniai plačiau reiškiasi.

Pavydo kupinas žmogus pirmiausia griaua savo paties laimę, nes jis nemoka džiaugtis kitų laime. Artimo pasisėkimai teikia jam skausmą. Pavydas nuteikia žmogų prieš žmogų, lietuvį prieš lietuvį, net brolių prieš brolių. Istorikai teigia, kad pavydas esąs daugelio tautų bei kultūrų žuvimo priežastis.

Pavydas mėgsta menkystes, jas iškelia ir garbina ir labai dažnai persekioja kūrybą, talentus, išplėšia iš žmogaus norą kurti, dirbti savo tautos labui. Pavydas ir neapykanta labai skaudžiai dako sklandų išėivių darbą, savotišku būdu užnuodija mūsų laimėjimus. Kartais jis tiek aptemdo mūsų akis, kad nebematome savo artimųjų laimėjimų, jais nesidžiaugiamė, trukdome vienas kitam ir liūdimė, kai kitiems sekasi.

*

Lietuvių palinkimą į pavydą, neapykantą, į skundus yra pastebėjęs ir mūsų tautos didelis draugas, lietuviams tik gero troškęs, Lietuvai daug dirbęs, beveik mūsų tautos nariu tapęs prof. dr. Juozas Eretas (žr. jo knygą "Kazys Pakštas", 280 — 281 pusl.).

Pavydo ir neapykantos nuodėmės nebuvome atsikratę nepriklausomybės metais. Dėl pavydo mūsų tauta skaudžiai nukentėjo ir tebekenčia okupacijų metais. Čia daug kur pavydas virto neapykanta, į skaudų kerštą išaugusia. Pasikeitus aplinkybėms ir susidarius sąlygoms, lietuvis skundė okupantui vokiečiui ar rusui savo brolių, dėl ko tūkstančiai mūsų tautiečių neteko laisvės ir gyvybės.

Didžiulės pavydo aukos, rodos, gerokai pamokė tėvynėje gyvenančius ir ten kenčiančius mūsų šiuos, bet nuo šios didelės nuodėmės nesame atsikratę čia, svetur gyvendami.

Pavydo ir neapykantos reiškiniai rasime visur. Žiūrėk, vie-

na politinė grupė skaudžiai niekina kitą, vis neišmokusi pagerbti ir kitų įsitikinimų. Turime laikraščius, kurie negali pakelti fakto, kad kitiems laikraščiams geriau sekasi, nes jie geriau tvarkomi ir todėl jais domisi platesni visuomenės sluoksniai. Iš čia atsiranda beveik periodiškai spausdinami vedamieji ir kitoki rašiniai kitų laikraščių redaktoriams suniekinti. Tiesoje ieškoma melo ir krislas virsta rąstu. Arba vėl kitas atsitikimas. Redakcija ir leidėjai, norėdami padėti pensininkams, seneliams ir nepasiturintiems, įvedė socialinį skyrių, jam vesti pakviesdama gerą šios srities specialistą, susitarė su atitinkamomis įstaigomis. Šimtai skaitytojų džiaugiasi skryriaus vedėjo patarnavimu. Tačiau atsiranda tokių, de ja, ir aukštuosius mokslus dar Lietuvoje baigusiu, kurie, užuot padėkoję vedėjui už rūpestį, pasiskubina jį jo paties viršininkams įskusti, žinoma, be pasisėkimo.

*

Pavydas gyvas ir visuomeninio darbo baruose. Nors čia labai daug vietos ir ne tiek daug veikėjų, bet viena organizacija labai dažnai niekina kitą, vieni veikėjai dergia kitus.

Pavydas bei intrygos skandina mūsų teatrą, žaloja dailininkų gyvenimą, darbą ir jų kūrybą, entuziamą. Čia profesiniai kolegos su purvu maišomi ir net "velniškais veidais" ateičiai įamžinami. Negeriau ir su rašytojais, poetais. Pasirodžius naujam stipresniam talentui, jis iš visų pusių puolamas tos pačios profesijos žmonių. Stengiamasi bendromis jėgomis nugalabyti. Mūsų kritika yra dažniausiai arba draugų, arba profesinių bei asmeniškų priešų rašoma. Tai neretai pavyduolių kritika, kurianti ne paskatą, bet mirtį.

Pavydo liga įsimeta į mūsų tautinių šokių grupes, ansamblius, chorus, į organizacijas ir net lituanistines mokyklas. Atrodo, kad ir čia darbo sritis labai plati, visiems galima rasti pakankamai žmonių, tačiau labai dažnai pažeidžiami sveikos konkurencijos nuostatai, varžybų dvasia, metamasi į nešvarią konkurenciją, kuri dažnai sugriauna vienus ir kitų darbą.

Pavydo ir nesveikos konkurencijos reiškiniai galima aptikti mūsų prekybininkų, laisvųjų

profesijų žmonių, gydytojų, inžinierių, nuosavybės pardavėjų, net dvasininkų tarpe. Vis tai blogi reiškiniai, su kuriais tektų kovoti.

Pastebėta, kad dažnai draugiškumas ilgiau tveria tarp skirtingos profesijos žmonių, nes čia mažiau vietos varžyboms. Daugelis lietuvių yra savo tautiečių atstumiami ir metasi į svetimųjų draugystę, kur pavydo liga mažiau išplitusi.

*

Pavyduolį visada įžeidžia kitas, ypač jam artimo žmogaus laimėjimas. Kito iškilimas jį žemina. Kai jo tautiečiui sekasi, jis būna niurus, piktas ir jį pradžiugina tik artimo nepasisėkimas.

Sakoma, kad pavydas bijo viešumos ir kad jis yra pasislėpęs savo urve, apspiaudydamas visus, kurie tik eina pro šalį. Pavyduolis dažniausia iš pasalų užpuola savo artimą, papildamas jį pamazgomis, nors pasitaiko ir tokių pavyduolių, kurie mažiau bijo saulės šviesos.

Tai dienr. DRAUGAS tilpęs vedamasis geg.mėn.

JAUNIMUI IŠSKRIDUS

Pagaliau po daugelio rūpesčių, pamokų, lakstymų, nervinimosi, pakilo Viracopos padangėn didžiulis lėktuvas, pilnutėlis lietuvių ir trejetos dešimčiu estų jaunimo bei palydovų. Tai pirmas Brazilijos lietuvių istorijoje toks didelis įvykis, kad tiek daug mūsų jaunimo išsirengė Tautinių šokių festivalin ir Jaunimo kongresan.. Prie mūsų prisidėjo Urugvajaus ir Argentinos šaunieji šokėjai bei jų palydovai. Palydėt juos susirinko Viracopos aerodrome didelė minia tautiečių. Kur gi ne! Juk išskrenda mūsų mylimiausiai tokio tolimon ir ilgon kelionėn. Kad tik viskas jiems gerai klotųsi, kad tik gerai tenai pasirodytų, kad tik laimingai sugrižtų. Tokios ir panašios mirtys veržėsi visų lydinčiųjų galvosna.

Reikia pripažinti, ir tai darome labai labai džiaugdamiesi, kad bent 99 procentai mūsų jaunimelio labai labai uoliai rengėsi šitai išvykai. Kada nors gal pasiseks apskaičiuoti, kiek tūkstančių valandų pašventė jaunimam šokiams išmokti. Kiek kitų valandų lietuviškai mokytis, programoms parengti, juk ten bus ir kursai, ir diskusijos, ir vaidinimai, ir dar daug kitų dalykų. Mūsų jaunimas išsivežė ir brazilškų muzikos instrumentų ir dainų, supažindinti kitų kraštų draugus su savojo krašto kultūra. Išsivežė ir kitokių dovanų savo giminėms, geradariams, pas kuriuos gyvens ir būsimiems draugams.

Ta išvyka nebūt buvus įmanoma, jei JAV ir Kanados lietuviai nebūt mums atsivertę labai stambia piniginę paramą. Už tai jiems priklausio didelė mūsų padėka. Vienas tokios padėkos ženklas galėtų būti, kad mes, namie likusieji, gausiai susirinktume šį šestadienį, 19.30 val. į atvykstančių 50 amerikiečių LIETUVOS VYČIŲ ekskursijos koncertą ir po jo į kokteilį-priemimą Jaunimo namuose. Amerikos lietuviai priima, vašina, globoja mūsų mylimą jaunimą, mes priimam išskėtom rankom ir atvirom širdim amerikiečius brolius ir seses savo padangėj. Š Amerikoje tikrai labai domėsis mūsų jaunimou. Susidomekim mes čia amerikiečiais.

b. kv.

OPERA, SUKURTA NEW YORKE IR PASTATYTA CHICAGOJE

Iš "Darbininkas"
1972. V. 12. Nr 21

Elena Vasyliūnienė

Kazys Viktoras Banaitis, nepriklausomas Lietuvos kompozitorius, savo paskutinius gyvenimo metus praleido emigracijoje ir savo didžiausią veikalą — operą *Jūratė ir Kastytis* sukūrė New Yorke. Reikėjo eilės metų, kad po jo mirties kompozitoriaus kūrinys išvystų pasaulį, ir tai įvyko š. m. balandžio 29 Chicagoje.

Jūratės ir Kastyčio premjera buvo atlikta mūsų lietuviškos operos kolektyvo, kuriam vadovauja muzikas Aleksandras Kučiūnas. Lietuviškos operos "šulais" yra Stasys Baras ir Danutė Stankaitytė, Kastytis ir Jūratė — tenoras ir sopranas. Kastyčio motinos solo partiją atliko Aldona Stempužienė, Rūtelės, žvejų mergaitės — Margarita Momkienė. Operos choras, kuriam atiteko didelė rolė, nes ši opera yra daugiau chorinė, yra didelis ir pajėgus, ypač vyrų grupė. Baletas buvo paruoštas Aldonos Valeišaitės, dekoracijos bei kostiumai — Adolfo Valeškos.

-0-

Sukurti operą — tai ne saldainį suvalgyti. Darbas reikalauja pirmiausia pajėgus ir originalaus kompozitoriaus. Gi norint ją pastatyti, reikia ją suorkestruoti, pritaikyti scenai.

Veikalas, statomas pirmą kartą skiriasi nuo žinomo veikalų: kas matyta kitur darant, yra "mėgdžiojama". Veikalas, kuris dar nėra buvęs scenoje, neturi sau pavyzdžio, todėl jį reikia iš naujo "sukurti". Profesionalinės operos nelabai mėgsta šį darbą daryti, ką gi besakyti apie mėgėjų pajėgas.

Bendrai šis darbas buvo atliktas nuostabiai gerai. Ir dekoracijos, kurios vaidino didelį vaidmenį (pasaka, jūros pakraštys ir jūros dugnas) buvo žavingos. Nesipiktinkit dūmais, vaizduojančiais rūką, kurie I akto pradžioje sujaukino klausytojus, nuplaukdami nuo scenos į salę. Tai lengvai pataisomas dalykėlis.

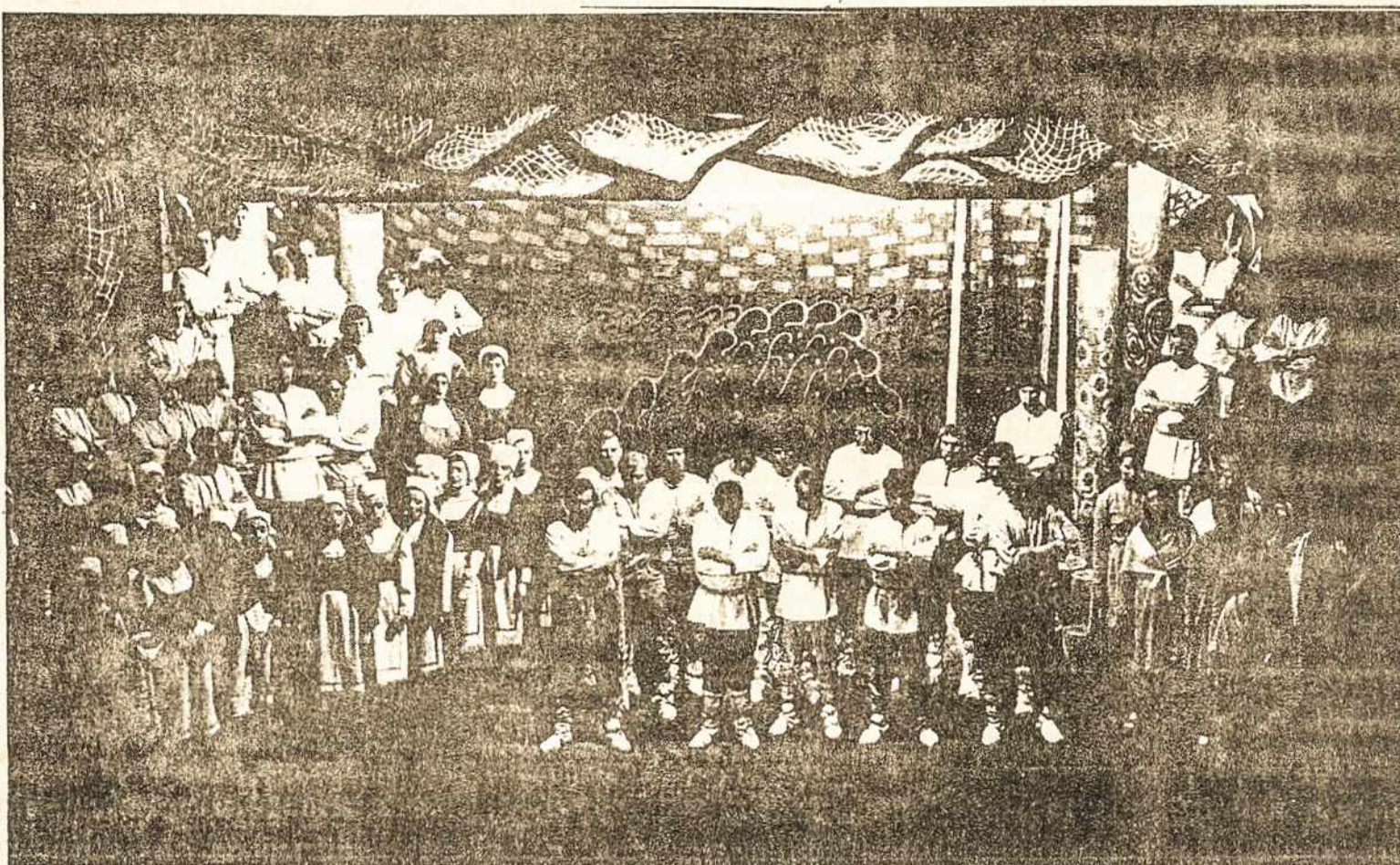
Kostiumai sudarė mūsų kaimo imitaciją. Gal norėtusi labiau įvairesnių spalvų ir formų, bet tai irgi ne esmė.

Šviesom nieko negalima prikišti. Apšvietimas gerai keitė spalvas ir įspūdį.

Esmė yra pats veikalas ir jo personažų bei idėjos įgyvendinimas scenoje. Opera nėra mo-

derni, kai kam ji gali atrodyti archaiška, iš 17 šimtmečio, kaip išsireiškė vienas kompozitorius. Tuo laiku, kada kompozitorius gyveno, jau žmonės kūrė kitokiais būdais: buvo pustonų sistema, buvo atonalinė muzika, visokiausi modernūs išgalvojimai.

dies melodija buvo jo kūrybos akstinas. Jis pasiliko ištikimas jai savo visą gyvenimą. Jūratė ir Kastytis yra mūsų liaudies motyvų ir mūsų liaudies medžiagos lobynas, kuris dar ilgai gyvens ir bus kitataučių ir kitų kartų tyrinėjimo lobynu. Kompozitoriaus Banaičio "primity-

Scena iš "Jūratė ir Kastytis" operos -- malda Perkūnui, prieš rengiantis žvejonei.

A. Kezio nuotrauka

Kompozitorius Banaitis visa tai žinojo ir matė, bet jis pasiliko ištikimas savo stiliui. Kodėl?

Noriu pabrėžti, kad stilius nesukuria genijaus. Genijus kuria stilių, bet niekad naujenybė, mėgdžiojama dėl pačios naujybės, nepadare iš vidutinioko didelio kompozitoriaus.

Didybė, arba ką mes vadiname genialumu, turi gimti su pačiu kompozitorium, ir toji didybė remiasi originalumu. Banaičio didumas ir originalumas reiškėsi tuo, kad jis liko ištikimas savo tėvų žemei, tai žemei, kurią jis pamilo ir kurios liaudies melodijas išmoko dar vaikystėje. Tai buvo jo duona ir jo idealas — liaudies kūryba, kuri yra paskatinimas ir kūrybinis variklis daugeliui kompozitorių.

Kartoju vieno žymaus mūsų kompozitoriaus mintį, kad liaudies melodija yra jau atgyventas dalykas, šiandieną mes einame kitais keliais. Kūrybai nėra varžtų: kiekvienas kuria, kaip jis jaučia, jei tai yra nuoširdu ir be melo.

Kompozitoriui Banaičiui liau-

vumas" ir sudaro jo originalumą — tai yra paprasta lietuviškos muzikos kalba, be ypatingų gudrybių ir vingių. Tokia kūryba kompozitorius Banaitis gyveno ir tokią suprato. Palikim jį būti savim pačiu: ateitis atrinks ir išsijos grūdus nuo pelų. Mes dar nesam ateitis.

-0-

Operos pastatymas, lyginant jį su pirmuoju jos rankraščiu, rodo sutrumpinimus. Iš dviejų pirmųjų aktų padarytas vienas. Todėl nukentė operos akcija. Išmestas yra vienas personažas, būtent tėvas. Pagal kompozitoriaus nurodymą — opera prasideda žvejų pasiruošimu kelionėn į jūras. Tik Kastytis kažkoks keistas, draugai iš jo juokėsi, sakydami, kad jis ir žuvies nebegališ pagauti. Tėvas irgi vaiku stebisi, net jį ligoniu vadina. Tai būtų sudarę dramatinės įtampos užuomazgą, kurios dabar trūko.

Nežinomos yra priežastys, dėl kurių opera buvo trumpinta. Tikriausiai jos buvo piniginės. Mum gi visuomet kultūrai

trūksta pinigų. Paplitusi nuomonė, kad opera buvo trumpinta dėl kompozitoriaus ligos, yra mitas. Beethovenas savo didžiausius veikalus sukūrė būdamas kurčias ir paklauskite, kuris kompozitorius nėra sirgęs.

-0-

St. Baras yra Chicago opera ir opera yra Baras. Mes turim tikrai vieną tokio didumo, tokio kolorito ir žavaus tembro tenorą emigracijoje, ir Barui pakaitalo nėra. Dėl jo pasaulinio tembro ir balso žavumo yra daug kas atleidžiama ir bronchitas, gautas atvykus iš Australijos. Danutės Stankaitytės balsas skambėjo galingai

ir darė deivės įspūdį. Aldona Stempužienė motinos rolėje atgavo savo tembrą ir balso stiprumą, ką ji buvo praradusi plokštelėje. Margarita Momkienė Rūtelės rolėje buvo labai graži.

Choram tenka dėmesys: jie skambadidingai, stipriai. Rodosi, moterų Amerikoje netrūksta, norėtusi daugiau moteriškų balsų.

Pagarba maestrui Aleksandru Kučiūnui: jo batuta ir dirigavimo mostai buvo lengvi, užtikrinti, įtikiną. Jis yra idėjas daug darbo, nes pirmą kartą statomą veikalą nėra lengva atlikti.

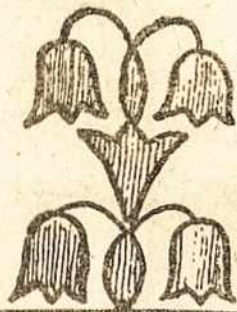
Lengva yra reikšti įvairias nuomones, bet vieno fakto mes nepakeisim: mes turim tikrai vieną lietuvišką operą emigracijoje, ir ji yra Chicagoje. Kaip yra sunku ją išlaikyti, žino, tik tie, kurie jai dirba. Jiems garbė ir padėka vardu visų mūsų, kurie operą mėgstame ar kurie jos nemėgstame. Tai mūsų kultūrinio gyvenimo pražydėjimas.

Nuketė: 9 psl.

SVEČIAI MENININKAI IŠ J. AMERIKOS

LIUDAS STUKAS
Solistas, tenoras

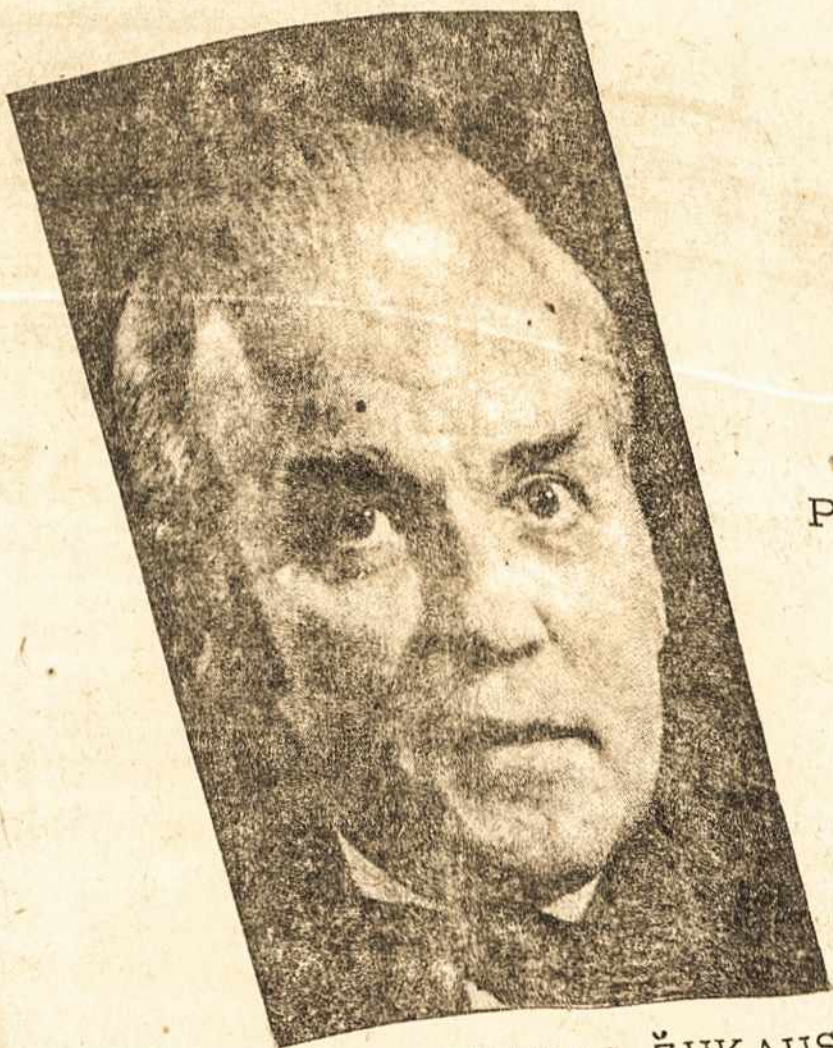

PRUDENCIJA BIČKIENĖ-NAVICKAITĖ
Sopranas

Prof. Dr. J. Stukas — 1971

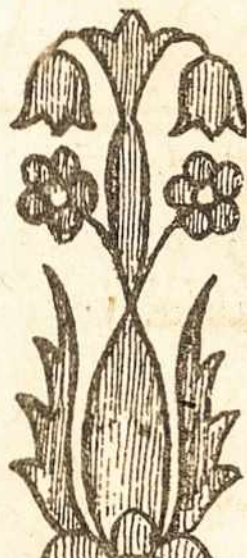
„Lietuvos Vyčių“ pirmi-
ninkas, ekskursijos or-
ganizatorius ir vadovas.

VITALIS PRANAS ŽUKAUSKAS
Aktorius, režisierius, humoristas

VYTAUTAS L. PUŠKORIUS
Pianistas, a kompanatorius

VINCAS PIETARIS

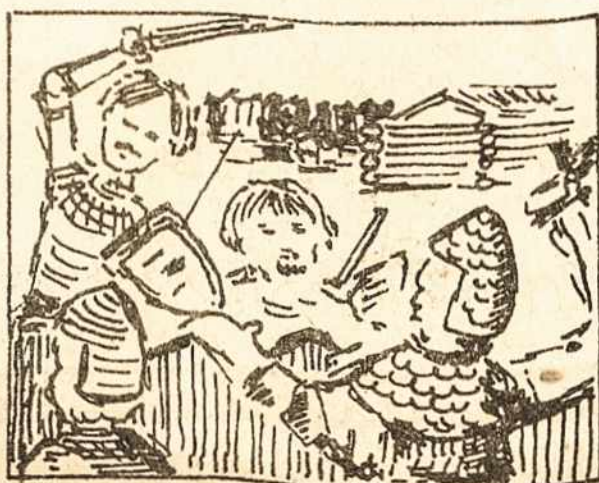
ALGIMANTAS

ALF. D. PETRAITIS

TRUMPA TYLA
PERTRAUKĖ
UŽPUOLIKŲ
TRIUKŠMAS.
JIE DAUŽĖ DU-
RIS IR MĖGINO
PADEGTI PILI.

ANT PILIES SIENŲ
UŽVIRĖ KOVA.

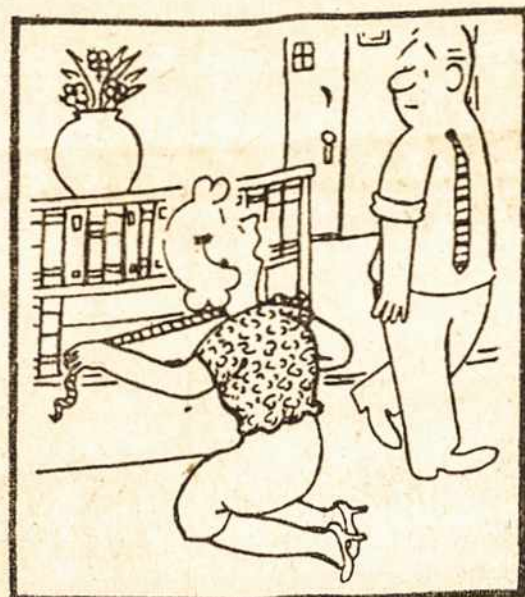
RETI PILIES GYNĖJAI ŽUVO, GINDAMI
JĄ IKI PASKUTINIAJAI.

MŪSU LIETUVA

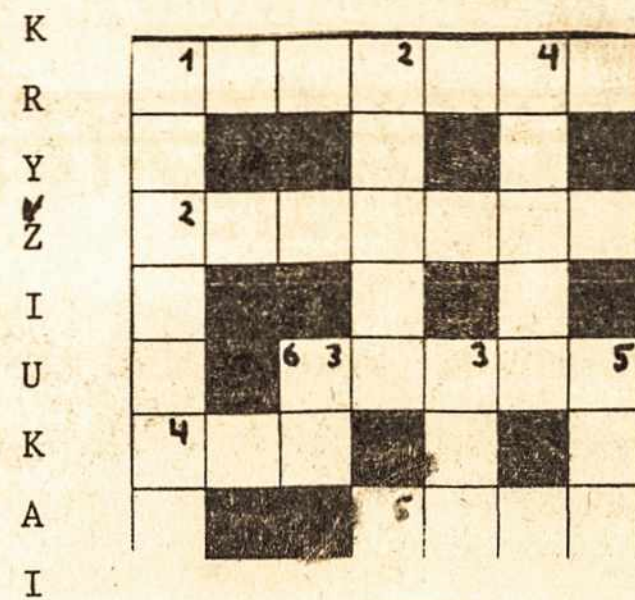
Ilgausiam

Nr. 38

ČIA MŪSU MENAS

— Matai, brangusis, mums teks pirkti dar vieną metrą knygų

Skersai:

1. Ugnies spalva.
2. Gaudyk žuvis.
3. Naujų Metų naktį sau ateitį ..., nors ir ne burtininkė.
4. Medžiai vėjo pučiami šnibzdėjo.
5. "Kai du ... visados daugiau padarys".

Išilgai:

1. Kokios spalvos būna mergyčių rūbeliai.
2. Kai nieko nebijom, sakom kad mums
3. Ne šiandien, o ... pradėsim kelionę.
4. Nekisk nosies, nes Margis ims ją ir ...
5. Sutrumpintai visada.
6. Taip ėriukas bliana.

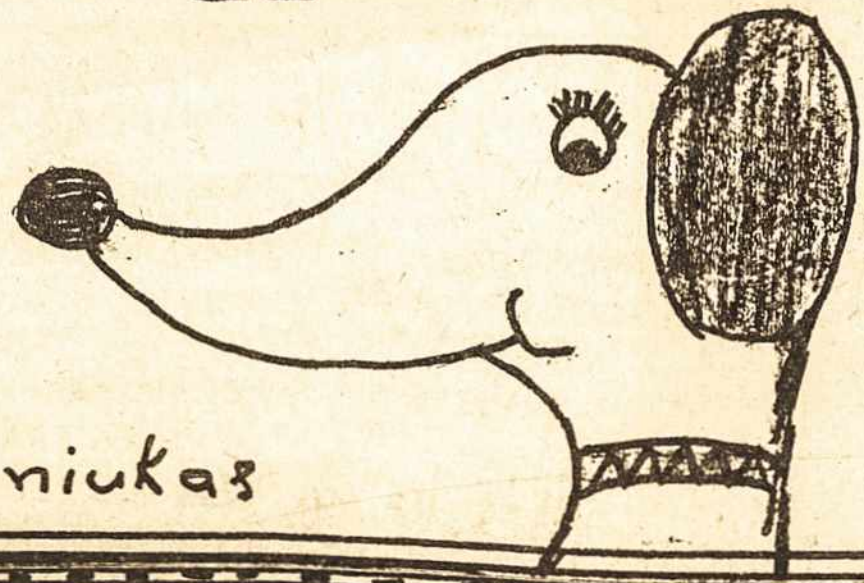
CLAUDIO Butkus

11 metų

KAS ČIA?

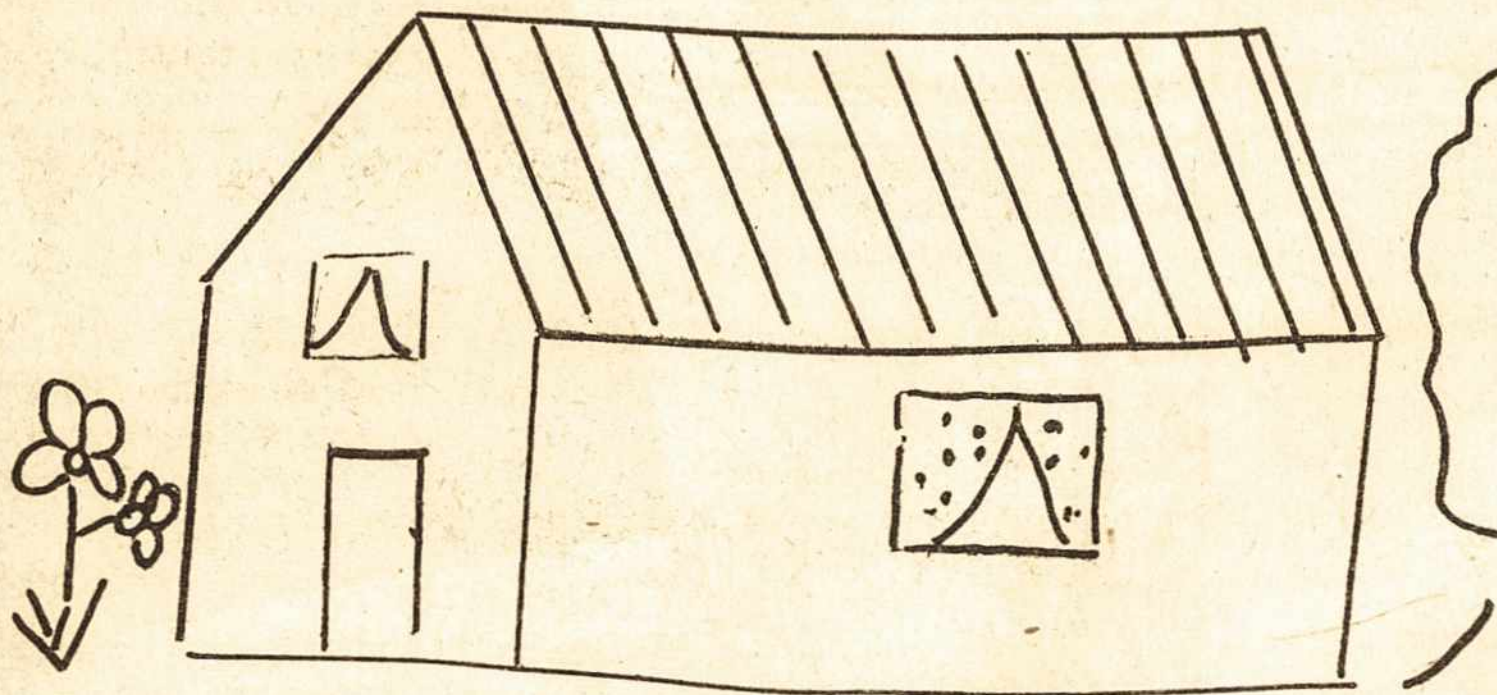

JUO 2 KAS

šuniukas

MANO NAMAI

ROBERTO BAREISIS

Atsakymas:
Skersai: 1. Raudona 2. Žuvaiki
Išilgai: 1. Ruzavos 2. Drasu
3. Bursi 4. Ose 5. Stos
3. Ryt 4. Nukąs 5. Vis

JUOKAI

Baimės įrodymas

— Tėveli, ar tu bijai kiškių?
— Ne.
— Tai kodėl eidamas medžioti vediesi šunį ir pasiimi šautuvą?

Skelbimų lentoje kaboją vieno Paryžiaus teatro afiša, reklamuojančią naują pjesę „Mano žmona — pantera“
Netrukus toje afišoje rank. kažkas išrašė: „Mano — taip pat“

PRUTĖ IR KEŠTUTOS

D. BASTYS

Lietuvos ruduo

IŠ SLAPTOSIOS POEZIJOS OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Kasdien dangus
labiau vis apsiniaukia,
ir plaukia debesys pilki.
Išeidama žalioji vasarėlė
mums taria:
"Likite sveiki".

Vakaris vėjas
nenustoja pūtes,
dažnai pratrūksta
debesies širdis
ir lieja savo kraują baltą,
tada atrodo:
lis ir lis...

Vanduo putodamas
upeliais bėga
ir neša kunkulus
purvų juodų;
rankas kur nors
norėčiau nusiaplauti,
švaraus vandens
jau niekur nerandu...

Po kojų padais
žliugsi šlapia žemė,
guminiai batai
klimpsta lig pusės aulų,
kai reikia žengti per prilytą
pievą
ar kai per lauką
kur einu.

Pabjurusiais keliais,
skalaujant lietui,
vežimą traukia
keturi arkliai.
Nors ratai stengiasi
purvais nusikratyti,
bet jie vis limpa
atkakliai.

Tiktai keliu viešuoju
skuba greitai,
taškudamos į šonus balutes,
mašinos derlių
rudeninį visą,
nebodamos lietaus.
suveš.

Nustok, nustok, lietau,
taip ilgai lijęs
ir merkęs žemės
purvinius pečius;
tegul ir vėl šviesi diena išaušta,
ir žemės nugara
pradžius.

Toli arimų
nusedriekia vagos,
kaip stygos,
smuiko nuostabaus,
jei tu mokėdamas ranka paliesi,
jos muzikos
garsais sugaus.

Tiktai artojas
žino žemės meną
ir girdi grūdą,
dygstantį laukuos...
Anksti pavasarį rugys
atbudęs kelsis,
jei rudenį
želmuo žaliuos.

Kokia skaudi dalia
rugelio grūdo —

per žiemą šalti
po sniegu,
bet vėl pakilt gyveniman,
pavasari nubudus,
labai smagu!

Ruduo svarbiausią
pirmą žingsnį žengia
tartingam derliui
būsimam,
nes be kasdienės duonos
žmogui tektų
kentėti vargą
alkanam.

Tegul laiku,
į žemę bertas grūdas
suleis giliai šaknis,
keros...
Negąsdins rudenio užėję lietūs,
ir nepabūgs gilios žiemos.

O kam jūs, medžiai,
savo veidą keičiat,
drabužį žalią
mainote rudu...
Kai lapai skris vingiuodami
pavėjui,
ar nebebus
labai skaudu?

Augštai padangėj
suka gervių pulkas,
kepurę nusiėmęs,
joms pamojau...
"Sudiev" — jos visos klykdamos
kartoja,
"Sudiev" —
laukų artojai!

Viršum galvos
laukinės žąsų girgši
ir gulbės skrenda
į pietų šalis.
Išmeskite nors vieną plunksną
baltą,
bent ji viena man
pasiliks...

Išeinančio rudens
dienas praleisim,
kartu kentėsime
žiemos speigus,
kartu ir vėl pakilsime,
kai žemė
naujam gyvenimui
nubus.

Ir jūs, padangių paukščiai,
neišlėkit,
kai medžių
paskutiniai lapai kris,
visų drauge žiema mūs
neišgąsdins,
kai pasibels ji
į duris...

Palikti aš savo krašto
nenorėčiau,
kaip rudenio
sulaukęs paukštis:
geriau sutikčiau
žiemkenčiu pavirtęs,
labiau prie žemės
glaustis...

Jaunystės AIMA

T. ANTANAS SAULAITIS

laimingai pasiekė Ameriką
ir tuojau išitraukė į darbą:
padeda organizuoti Jaunimo
Kongresą, kursus ir rengias
stovyklai Kanadoje, kurios
jis bus vyriausioji galva.
Siunčia visiems sveikinimus
ir laukia atvykstančios mū-
sų ekskursijos.

&&&

PIRMADIENIO RYTAŲ ATVY-
ko T. J. Giedrys su Montevi-

deu "Ažuolynu", o kitu au-
tobusu burys Argentiniečių.
Stotyje pasitiko su mašino-
mis p. Jonas Bagdžius, Rymantė Steponaitytė, Kun. St.
Šileika, kun. J. Kidykas ir dar vienas tautietis, kurio pa-
vardės nebeatsimename. Visas jaunimas patalpintas į
vairiose svetingose šeimose.

ANTRADIENIO VAKARĄ visi ekskursantai laimin-
gai nuvyko į Viracopos ir 10 val. vakaro pakilo žvaigž-
dėton padangėn. Kai skaitysite šitas eilutes jie jau bus
nusileidę Naujorko erodrome. Ten tuojau pat persės į
kitą lėktuvą ir patrauks Čikagon. Tiesą sakant, jau bus
Čikagoje, kai skaitysit šią žinutę.

Netenka abejoti, kad mūsų bei Argentinos ir Urugva-
jaus jaunimas gražiai pasirodys bendrojoje viso laisvo-
jo pasaulio jaunimo šventeje: Kongrese, tautinių šokių
festivalyje, kursuose ir stovykloje, ir kad sugriž kupini
gražiausių išpačių. To jiems ir linkime visa širdimi.

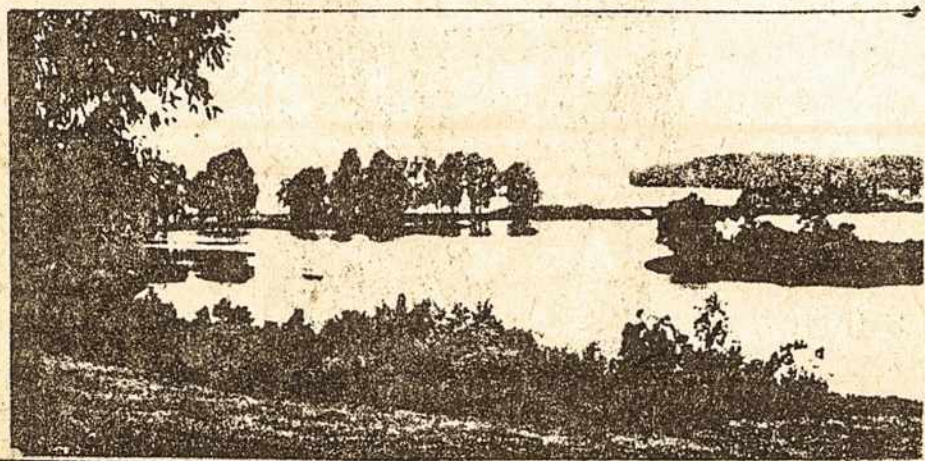
Ar bus šaunios sutiktuvės?

Liepos 27 dieną, tai bus ketvirtadienis, pasitiksime sa-
vo grįžtantįjį jaunimėlių. Kaip būtų malonu susitikti su
juo šauniose priimtuvėse? Jis papasakotų, ką matęs,
ką girdėjęs ir patyręs viso mėnesio ilgoje kelionėje, gal
visi drauge: Argentiniečiai, Urugvajiečiai ir namiškai
sušoktu tenai šoktus taut. šokius, pakartotų kitas progra-
mos nors dalis, o paskui galėtų būti šokiai, kuklūs pa-
prasti užkandžiai. Tai būtų drauge ir Argentinos bei U-
rugvajaus svečių išleidimas, nes jie iškeliausia liepos
29 dieną namo. Ar norėtų ir galėtų tas pats V PALKO
finansų komitetas suruošti tą vakarą, kaip suruošė ir
"Lietuvos Vyčių priėmimą? Kas kitas taip gerai suruoš?"

LIETUVOS JAUNIMAS UŽDEGA ŠIRDIS

Šiomis dienomis gauta žinia ir nuotraukos iš
Lietuvos liudija, kad nepaisant didelio bedievių spaudi-
mo, jaunimo didžioji dauguma yra ištikima tikėjimui.
Mielas eina Sakramentų, nors dėl to turi toliau keliauti.
Nuotraukos rodo vienas laidotuves. Kunigui patarnauja
9 šaunūs vyrai, kamžose, ir jie priima Švenčiausia. Ra-
šo: "Pas mus per laidotuves beveik visi eina sv. Sakra-
mentų". Ar ir pas mus, laisveje, taip yra??? Deja!

Zarasų
kampelis.

JUOZAS KRALIKAUSKAS

MINDAUGO NEŽUDYMAS

(T e s i n y s)

Gi net šitokioj nuošalioj ir ramioj lankoj, net čia - tas pats painus galvosūkis, aštrus vieškelių susikirtimas. Nori užkirsti kelią ordino kryžiaus karams - krikštyk Lietuvą lotyniškuoju Romos krikštu. Bet tada žinok - daugybė fokių, kaip šis, savųjų prieš tave grieš dantimis pikčiau ir kerštingiau už svetimuosius. O jeigu nori rytinėse viešpatystės žemėse būti savas, mėgiamas ir tvirtai remiamas, - pats palink ir Lietuvą lenk į bizantinę stačiatikybę. Bet tada jau žinok - prieš tave eis kryžiuočiai, iš daugelio šalių Romos krikščionys banga po bangos ir savieji pagonys...

Zvimbėja bitės. Vytvyčioja kregždės.

Replys vienu keliu priklaupia ant akmens ir lenkiasi atsigerti iš šaltinio. Tik gi susilaiko! Verdenėje vandenis voras ilgomis kojomis žirgloja per jo žibuoklines akis ir ūsiukus...

II.

Daumantas Gardžiuojasi krauju.

Nalšios rikis Daumantas, karaliaus Mindaugo svainis ir karo vadas, iš savo Utenos joja vienas pietų šalin.

Žiaurios ir kietos išvaizdos. Paniuręs. Aukšto ūgio. Tvirtas. Tiesi povyza ant bėro žirgo, juodais karčiais ir juoda uodega.

Joja keliu per gilią ir paslaptinę girią, pertekusią tūnojančiais šešėliais, sanraizgiom tankynėm ir tamsiom spalvom.

Šakos nulinkusios, nusvirusios, nejudančios, nors giria tyliai ošia. Šen ir ten baltuoja beržai viršum bruzgynų. Kitų gi medžių liemenys vis rudi, tamsiai rudi, tamsiai pilki arba ir visai juodi. Senųjų žievė rupi, žvyniuota ir samanota.

Išvartos. Sausuoliai. Atžalos. Puvėkai ir kerpės. Žverių žvėrelių takai ir pėdsakai.

Zyzioja, zvimbėja, užioja įvairūs vabzdžiai ir vabalai, ypačgi musės, mašalėliai, uodai ir zyliai.

Skardena, skamba, aidi paukščiai. Čiulba, čiviruoja. Klega, kvatoja...

Kvatoja? Juokiasi?...

Ir vienas, ir kitas vis paklausia: ar dar negrižo pati, kada griš. Tarytum pasityčiojimas: kada griš, dar negrižo. Jie gi, žinia, juokiasi, kai jis nemato ir negirdi. Daumantienė dar Kernavėje sesers teberauda. Daumantienė dar tebegedi. Taip, ji ligi šiol dar ten. Ji ten vis dar neva velionę apverksmauja, jai ašarinėn ašaras tebelieja. Apie tai ir šneka dabar visa Nalšia. Ką Nalšia - visa Lietuva. Mindas ten ją sau susilaikė ir neišleidžia. Dėl to, žinia, visi žvingauja ir kvaka. Kas tau kęs prikanęs liežuvį.

Šitai Daumantą kasdien vis labiau skaudino ir persekiojo. Ir išiedė jam iki kaulo. Įsigedo ir išipūliavo. Gi turi būti pagaliau kas nors daroma. Ilgiau nebegalima jau to pakelti.

Baisiai apmaudu. Pikta. Pagiežu. Vos beištveriamas.

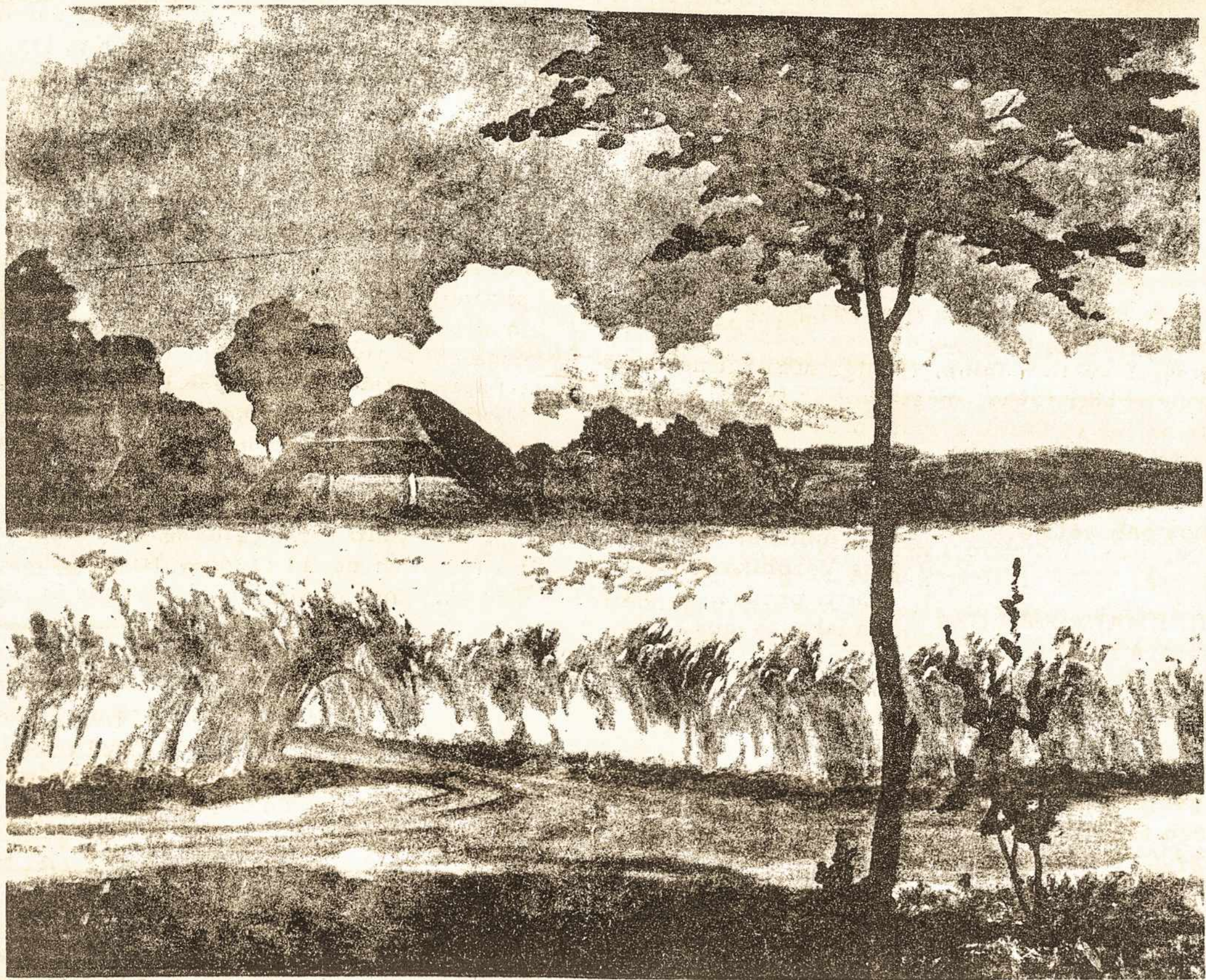
Vis dėlto Daumantui dabar jau kiek lengviau. Keista, kodėl. Gal kad tą liurbį Rimgailą truputį pamokė. O gal kad pasidarė kur kas aiškiau: tikrai jau nebegalima ilgiau laukti. Viską ramiai priimti? Pasipriešinti! Negali būti kitaip? Turi būti kitaip! Nesusilauktų jo galva!..

Būti tokiu moliniu Rimgaila, kai tau pikta daro? Nu ne - e - e! O pikta gi daro. Ir dar kaip daro! Ir vis reksas, vis tas pats. Kad štai ir su Linkmenimis. Ulė susilaikė, o Linkmenis ir Vidiškį atidavė Gerdeniui. Ne jam, o Gerdeniui. Gi Linkmenys prie Tauragnų ežios. Pagal viską, Linkmenis ir Vidiškį turėjo tikrai prie Utenos priskirti. Dabargi - Gerdeniui! Jau Gerdenis Mindui arčiau širdies. Kodėl? Daugiau nusipelnęs? Naudingesnis? Tikrai gi neveltui motina piktinosi, kai iš savo sesers Eupraksijos sužinojo: Gerdenis atmetė Gadono pasiūlymą drauge nugalaboti Mindaugą. Ir ne tik atsisakė prisidėti: apie gresiantį pavojų ko greičiausiai pranešė Mindaugui. Gadonas pražuvo žirgais suplėšytas nors gi ne jis buvo šio pasikesinimo sumanytojas...

Žinia, Gerdenis dabar jau išvien su reksu. Dėl savo gero išdavė giminę. Išduos ir vėl, kai tik matys iš to sau naudos. Kaip Mindas iškilo per skriaudas savo giminėms, taip nusižiūrėjęs ėmė daryti jau ir Gerdenis...

Reksas apžiojęs visą Lietuvą, o svainiui pagaili net ir Linkmenų su Vidiškium. Hm, kas jam svainis. Gi ne per dvylika metų nepatenkino, jau gal dvylika sykių kartojo prašymo - duoti jam Vilnių. Nesutiko tą stumbrą Gaudižadą iš Vilniaus perkelti kitur. Esą, negaliu to padaryti. Bet Livonijos kraugeriams padovanoti Vakarinius Žemaičius - tai galiu. Jis negali! Gi pats vienas visoje Lietuvoje skirsto ir dalija žemes. Iš vieno atima, kitam atiduoda. Sauvaliauja jis baisingai. Nė padavimuose negirdeta, kad kas taip kruvinai būtų tėvonijas iš kitų plėšes. Bet svainiui jis jau negali nė kaulo numesti. Negali ne tik Vilniaus, bet jau net ir Linkmenų... Užsiminti jam dėl Linkmenų? Kur tau, dabar jau nėra ko. Jeigu Mindys pasakė, tai kaip kirviu nukirto. (Bus daugiau).

Per ilgus šimtmečius mūsų tėvų ir protėvių krauju bei prakaitu sulaistyta Lietuvos žemelė yra labai derlinga.

Gaila, kad dabar didžiąją jos derliaus dalį išsiveža svetimi okupantai.

Dail. Antano Rūkšteles paveikslas iš DIRVOS.

P A D Ė K A

Br. K. L. B. dėkoja Pabaltijo tautų komitetui ir „Mūsų Lietuvai“ už išleista šiais metais Biuletinį Nr 1. Jis gerai nušviečia tų tautų tūkstantmetines kultūras, istorijas, aprašo jų nūdienius įvykius, rusišku okupantų spaudą ir tų tautų neatlyžtančią kovą už laisvę.

Dėkoja taip pat už šiais metais suruoštą paminėjimą masinio estų, latvių bei lietuvių tremimo į tolimas sovietų rusų sritis mirčiai ištikimiausių tų tautų kultūrų puoselėtojų.

Ypatingą pagarbą reiškiamo tų tautų komiteto garbės pirmininkei Dep. Dulce Salles Cunha Braga už jos išsamų nušvietimą bei energingą sąmerkimą okupanto teroro ir už skatinimą tęsti kovą iki išsilaisvinimo iš okupantų jungo.

Bendruomenės Tarybos pirmininkas Zenonas Bačelis.

Bendruomenės Valdybos pirmininkas Alfonsas D. Petraitis.

AR JAU ATSILYGINOT UŽ MŪSŲ LIETUVĄ? DELSIMAS ATSILYGINANT SUNKINA MŪSŲ DARBĄ.
Leidėjai.

MŪSŲ PADANGĖJE

BENDRUOMENĖ

Per tris mėnesius naujai išrinktoji Bendruomenės Taryba mažai tesiskelbė, ką daranti, nes jos vardu ir kitoms organizacijoms talkinant buvo tęsiami įprastieji darbai ir planuojami nauji, platesni užsimojimai.

Taryba rinkosi tris kartus. Pirmame posėdyje išrinktas laikinasis prezidiumas. Antrame išrinktas nuolatinis prezidiumas ir valdyba. Trečiame posėdyje aptartos gairės platesnei veiklai. Aptarta naujosios valdybos sąstato įregistravimas valdžios istaigose. Pirmoji registracija buvo atlikta 1968 m. liepos 23 dieną, ketvirtojoje karto-rijoje, Nr 25688-A-58.

Besvarstant registracijos reikalus, iškilo ir masinės lietuvių registracijos klausimas. Kad būtų žinoma aktyvieji Bendruomenės nariai, nusistatyta nebedelsiant imtis sudaryti narių kartoteką, pradedant

tais, kurie balsavo paskutiniuose rinkimuose Tarybon. Iš jų galima pakviesti talkininkų platus masto registracijai praveisti. Tam tikslui nutarta susaukti rinkėjų susirinkimą, kuria me jiems bus išaiškinti Bendruomenės tikslai ir darbai. Kadangi PLJK vyksta ir dalis Tarybos narių, ansamblis ir talkininkai, susirinkimas bus šaukiamas grįžus iš Jaunimo kongreso. Taryba tikisi, kad savo kongrese išilęs ir pasisėmęs naujų idėjų ir pasišventimo, jausis paskatintas pasidaruoti mūsų jaunimo tarpe, kurio didelė dalis yra šiandien nutolusi nuo lietuviybės ir neapsisprendusi.

Nutarta imtis atoveikio prieš sovietų-rusų paastrėjusią tėvynėje spaudą, varžančią religiją ir tautinę kultūrą, privedusią porą jaunųjų susideginti protesto ženklui ir paskatinimui prieš sovietinio sąjūdžio.

Nors demonstracijos ir neatleido sovietinių varžtų, bet malšinimo, suėmimų ekscesai sukėlė pasaulio spaudoje teroro pasmerkimus. Nutarta kreiptis į Brazilijos užsienio reikalų ministrą ir prašyti, kad jis per savo atstovus iškeltų tą
(Nukelta į 10 psl.)

